

పానుమతి సితాలక్ష్మణభరతశత్రువు పరిశారస్తుమైత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మాణే నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మాయణం ॥ అయోధ్యాకాండ ॥ శ్రీర్థిష్టం

శ్రీహింశుర్కుతీ నామ సంపత్తురం, ఉత్తరాయణం,
గ్రీష్మచుతువ్య, జీవు వసం

-22-

ఒహలుక చవితి- ఉత్తరాశాండ
07.06.2023 -బుధవారము

శ్రీ సురు శ్శ్వరమ్

గురుద్రుహ్మై గురుర్యిష్టుః, గురుర్దైవో మహేశ్వరః ।
గురుస్మాక్షాత్పరంబుహ్మై, తప్సై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివిసు శ్శ్వరమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్పస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అంత సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహామైత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్యామినస్యన్నిధౌ, హనుమత సితాలక్ష్మణ,
భరతశత్రువు, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, అస్మిన్ భువనే ,
సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృపిషైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు,
విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యశ్వర్య,
సద్యదీఠ్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణాద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం,
ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్యర్థం, సన్మానస్య
పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్యాల్మికి
రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శోకవ్యాఖ్యాన పురస్పరం, ద్వితీయసర్ల శోక పారాయణం,
తథా, శ్రీధన్యంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ విల్మీకి పూర్ణినే - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వద్దే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ పూర్ణినే - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేష్ట్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్టమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ తెషుయణ పూర్ణినే - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్య రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ తెషు పూర్ణినే - అయోధ్యాఖ్యేతు గుర్వార్థే త్వక్ష్యారాజ్యం గిరోవసన్ ।
పాయకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥
శ్రీతెషుపంచీపరిపూర్ణాణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్మే అయోధ్యాకాండే ద్వాతీయస్నగ్రః

తం చంద్రమివ పుష్టిణి యుక్తం ధర్మభూతాం వరమ్ |
యౌవరాజ్యే నియోక్తాస్మి ప్రీతః పురుషపుంగవమ్ || 2.12 ||

అనురూపస్ని వై నాథః లక్ష్మీవాన్ లక్ష్మీణాగ్రజః |
త్రైలోక్యమపి నాథేన యేన స్యాన్నాధవత్తరమ్ || 2.13 ||

అనేన శ్రేయసా సద్యః సంయోజ్యవమిమాం మహీమ్ |
గతక్కోశో భవిష్యమి సుతే తస్మిన్నివేశ్య వై || 2.14 ||

యదిదం మేం నురూపార్థం మయా సాధు సుమార్పితమ్ |
భవన్తో మేం నుమన్యన్తాం కథం వా కరవాణ్యహమ్ || 2.15 ||

యద్యప్యేషా మమ ప్రీతిః హితమన్యద్యచిన్యతామ్ |
అన్య మధ్యస్థచిన్తా హి విమర్శాభ్యధికోదయా || 2.16 ||

ఇతి బ్రువన్తం ముదితాః ప్రత్యవన్ధన్మపా నృపమ్ |
వృష్టిమన్తం మహామేఘం నర్థన్త ఇవ బర్మణః || 2.17 ||

స్మిగ్దోఽనునాదీ సంజజ్జే తత్త్ర హర్షసమీరితః |
జనోఫోద్మహాపుసన్నాదః విమానం కమ్మయన్నివ || 2.18 ||

తస్య ధర్మార్థవిదుషః భావమాజ్ఞాయ సర్వశః |
బ్రాహ్మణా జనముఖ్యశ్చ పారజానపదైస్నహా || 2.19 ||

సమేత్య మాత్రయిత్వా తు సమతాగతబుద్ధయః |
ఉంచుశ్చ మనసా జ్ఞాత్వా వృద్ధం దశరథం నృపమ్ || 2.20 ||

అనేకవర్షసాహస్రః వృద్ధప్యమసి పార్థివ |
స రామం యువరాజానమ్ అభిషించస్య పార్థివమ్ || 2.21 ||

ఇచ్ఛామో హి మహాబాహుం రఘువీరం మహాబలమ్ |
గజేన మహాతాఉయాన్తం రామం చత్రావృతానవమ్ || 2.22 ||

ఇతి తద్వచనం శ్రుత్యా రాజు తేషాం మనఃప్రియం |
అజానన్నివ జిజ్ఞాసుః ఇదం వచనమబ్రహ్మిత్ || 2.23 ||

శ్రుత్యైవ వచనం యన్నే రాఘవం పతిమిచ్ఛధ |
రాజానస్సంశమోఉయం మే కిమిదం బ్రూత తత్త్వతః || 2.24 ||

కథం ను మయి ధర్మైణ పృథివీమనుశాసతి |
భవనో ద్రష్టుమిచ్ఛన్తి యువరాజం మమాత్మజమ్ || 2.25 ||

తే తమూచుర్మహాత్మానం పౌరజానపద్మైస్పుహా |
బహావో నృప కళ్యాణాః గుణాః పుత్రస్య సన్తి తే || 2.26 ||

గుణాన్ గుణవతో దేవ దేవకల్పస్య ధీమతః |
ప్రియానానన్ననాన్ కృత్మాన్ ప్రవజ్ఞామోఉద్య తాన్ శృణు || 2.27 ||

దివైర్యర్మణైశ్వరుకసమః రామస్సత్యపరాక్రమః |
ఇజ్ఞాకుభోయైపి సర్వేభ్యః హృతిరిక్తో విశాంపతే || 2.28 ||

రామస్సత్పురుషః లోకే సత్యధర్మపరాయణాః |
సాక్షాద్రామాద్వినిర్వత్తః ధర్మశాపి శ్రీయా సహ || 2.29 ||

ప్రజాసుఖిత్తే చంద్రస్య వసుధాయాః క్షమాగుణైః |
బుద్ధ్య బృహస్పతేస్తుల్యః వీర్య సాక్షాచ్ఛచీపతేః || 2.30 ||

ధర్మజ్ఞస్సత్యసంధశ్చ శీలవానవసూయకః |
జ్ఞానస్సాంత్వయితా లైక్షణః కృతజ్ఞో విజితేంద్రియః || 2.31 ||
“ఫులశ్రుతిః”

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభాగ్యకం బుద్ధికరం సుఖం చ |

శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భ్యః ఆఖ్యానమోజస్సురమృద్ధికామైః ||

“శ్రీలేఖంబ్రు ఏరీప్రాప్నైస్తమః”

అర్థ శీల్పాల్మిష్టామ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణు నారాయణామృత ।

రోగాన్నే నాశయశేషాన్, ఆపు ధన్యవ్యారే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।

స్వభక్తేభోయై నుగ్గపూసం, వందే ధన్యవ్యారిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్యవ్యారేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పరాన్తి యే ।

అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్ని తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరయే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్రజలోకహస్రాయ,
సర్వమయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి । తన్నో ధన్యవ్యారిః ప్రచోదయాత్ ।

అర్థ సీవ్ర్షుషాపూర్ణాన్

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శితరశిశ్మిః,

భూలాభం భూమిసుత్రః, సకలగుణాయుతాం వాగ్యిభూతిం చ సౌమ్యః ।

సౌభాగ్యం దేవమంత్రి, రిపుభయవమనం భార్గవః, శౌర్యమార్గిః,

దీర్ఘాయుష్మింపాకేయః, విపులతరయఃకేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥

అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।

శాంతిరస్తు పుభం మేతుస్తు గ్రహః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అర్థ శీల్పాల్మిష్టామ్ : యదక్షరపద్భ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమోతుస్తుతే ॥

అర్థ శీల్పాల్మిష్టామ్ : కాయేన వాచా మనేంద్రియైర్వా,

బుద్ధ్యత్పునా వా ప్రకృతేస్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్పకలం పరష్పై,

నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అర్థ పుంగికమ్ : శ్రియః కాన్తాయ కళ్యాణానిధయే నిధయేతుధినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

* * *